

เทศน์อบรมฆราวาส

ณ เจติย์ชัยมงคล วัดอุดมคงคาคีรีเขต อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น

เมื่อบายวันที่ ๒๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เข้าสู่ความสงบ

ต้นโพธิ์เป็นคู่เคียงกับพระพุทธเจ้าของเรา บรรดาพี่น้องทั้งหลายอาจจะไม่เคยทราบมาก่อนว่า ต้นโพธิ์เป็นยังไง ที่ไหนก็ปลูกต้นโพธิ์ๆ ดั้งเดิมของต้นโพธิ์ที่จะเป็นต้นไม้ที่สำคัญขึ้นมาเกิดมาจากไหน ต้นเหตุเกิดมาจาก พระลิตธัตถราชกุมาร คือพระพุทธเจ้าของเราเอง ที่ทรงบำเพ็ญทุกกรกิริยามาเป็นเวลานาน ท่านอดพระกระยาหารถึง ๔๙ วัน ฟังซิ อดพระกระยาหารถึง ๔๙ วัน เพื่อจะตรัสรู้ธรรมทั้งหลาย แต่ไม่ใช่ทางก็ต้องเว้นการอดอาหารนั้นเสีย แล้วจึงระลึกได้ในเวลาที่พระองค์ทรงเสด็จไปแรกนาขวัญกับพระราชบิดา เวลานั้นท่านไปประทับอยู่ที่ร่มหว่าใหญ่ ไปเจริญอานาปานสติ พอจิตรวมเป็นความอัศจรรย์ขึ้นมาในวันนั้น ท่านระลึกย้อนหลังไปได้ในวันที่ท่านนั่งเจริญอานาปานสติ ท่านก็ยึดเอามาเป็นหลักใจในการภาวนา เพื่อตรัสรู้ธรรมด้วยอานาปานสติ แล้วหยุดการอดพระกระยาหาร ๔๙ วัน

วันนั้นเป็นวันที่ท่านจะฉันทอนเข้า เสด็จมาประทับอยู่ที่ต้นโพธิ์ใหญ่นี้ ก็มีนางสุชาดานำข้าวมธุปายาสไปถวายท่าน ก็เป็น ๔๙ ขึ้นเหมือนกัน ท่านก็เสวยหมด แล้วทรงปลงพระทัยว่า คราวนี้เราจะต้องบำเพ็ญอานาปานสติได้ร่มไม้นี้ ที่นั่งของเราเป็นทีตรัสรู้หนึ่ง เป็นที่ตายของเราหนึ่ง เราจะไม่ลุกจากที่นี่ โดยยึดหลักอานาปานสติที่เห็นว่าถูกต้องกับพระทัยเรียบร้อยแล้ว ปลงพระทัยลงที่จะนั่งภาวนาในสถานที่นั้น ให้ได้ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ท่านจึงได้ประทับนั่งอยู่ใต้ร่มโพธิ์ นายโสตถิยพราหมณ์ พราหมณ์เอาหญ้าคา ๘ กำมือไปปูถวายท่าน ท่านก็นั่งเจริญอานาปานสติ เราสรุปความเลยว่า จนได้ตรัสรู้ขึ้นเป็นพระพุทธเจ้า ปราบกฎแกโลกมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ ใต้ร่มโพธิ์ใหญ่นั้นแหละ เพราะฉะนั้นร่มโพธิ์กับพระพุทธเจ้าจึงเป็นของคู่เคียงกัน เราจึงเคารพเพราะเป็นสถานที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้

วันนี้เป็นวันมหามงคลของพี่น้องชาวมัญจาคีรี เป็นต้นเหตุศรัทธาทั้งหลายและรวมมาทั่วประเทศไทยมารวมกันที่นี่เป็นจำนวนมากมาย ดูนคนเต็มไปหมดเลย ในวันนี้เป็นวันครบรอบเท่าไร (วันครบรอบมรณภาพ ๒๕ ปี ครับผม) เป็นวันครบรอบมรณภาพ ๒๕ ปี ของหลวงพ่อด่าง หลวงปู่ด่างท่าน ท่านมรณภาพด้วยความป็นสง่าราศี เป็นศักดิ์ศรีดีงาม เป็นสรวงอันดีงามของโลกตลอดมาในสมัยปัจจุบัน อัฐิของท่านได้กลายเป็นพระธาตุเรียบร้อยแล้ว เท่ากับตีตราพระอรหันต์ขึ้นในอัฐินั้นอย่างโจ่งแจ้ง หายสงสัยทั่วหน้ากัน ท่านเป็นพระสำคัญของคหนึ่ง

ท่านได้มรณภาพไปถึง ๒๐ กว่าปีก็เลยมาทำการระลึกถึงบุญถึงคุณของท่าน ที่
 อุตส่าห์พยายามบำเพ็ญแทบเป็นแทบตายมา แล้วได้ตรัสรู้ธรรมอันวิเศษ นี่ท่านก็มา
 มรณภาพในสถานที่นี้ ล่วงไปแล้ว ๒๕ ปี อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุเรียบริบร้อยแล้ว นี่
 ก็คือพระอรหันต์องค์หนึ่งในสมัยปัจจุบัน

พี่น้องทั้งหลายอย่าเข้าใจว่า พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ครีที่ล้าสมัย ไม่ทันสมัย
 ทันสมัย ล้ายุคล้าสมัยเหมือนกิเลสตัณหา ที่มันครอบหัวใจโลกให้เป็นพื้นเป็นไฟเผา
 ไหม้กันทั่วโลกดินแดนเวลานี้ เวลานี้มีตั้งแต่กิเลสนั้นละ เผาหัวใจสัตว์โลก ไปที่ไหนก็ว่า
 บ้านนั้นเจริญเมืองนี้เจริญ มันเจริญด้วยไฟราคะตัณหา ไฟความโลภ ราคะตัณหา ได้
 เท่าไรไม่พอ มีผู้มีเมียก็คน เอาหมามาแฝงด้วย มาเป็นผัวเป็นเมียกันด้วยก็มีเยอะ นี่
 ละราคะตัณหาเวลามันเกิดแล้ว หน้ามืดตามัวไม่มองเห็นอะไร สุดท้ายคนทั้งคนเต็ม
 โลกเต็มสงสาร มองไม่เห็น เห็นแต่หมาตัวหนึ่ง ฟาดหมามาเป็นเมียเสียจนได้ นั่นเห็น
 ไหมล่ะ ราคะตัณหามันรุนแรงมาก มันทำคนให้หูหนวกตาบอด ลืมบาปลืมบุญลืมกุศล
 ไปหมด เห็นตั้งแต่ความทะเลาะทะเลาะความติดความตึง

ความโลภก็เหมือนกัน โลกเท่าไรไม่พอ ได้เท่าไรอย่าเข้าใจว่าความโลภนี้จะ
 ลดหย่อนผ่อนตัวลงไป เหมือนกับไฟได้เชื้อ เชื้อนั้นใส่เข้าไป ที่จะให้ไฟดับด้วยเชื้อใส่
 เข้าไปนั้นไม่มีทาง ใส่เชื้อเข้าไปมากเท่าไร ไฟยิ่งแสดงเปลวขึ้นจรดเมฆนั้นฉันใดก็
 เหมือนกัน ใส่สิ่งที่เราต้องการทั้งหลาย โลกต้องการมาก กว้านเข้ามาๆ มาเผาหัวใจ
 หัวใจเป็นไฟ เปลวไฟของหัวใจที่เต็มไปด้วยความโลภนี้สูงจรดเมฆไปอีกเหมือนกันนั้น
 แหละ ให้ดูตรงนี้บ้าง เราอย่าดูแต่ไฟมันสูงจรดเมฆ ให้ดูไฟในหัวใจที่เกิดขึ้นเพราะ
 ราคะตัณหา เกิดขึ้นเพราะความโลภ ความโกรธ ความเคียดแค้น อันนี้เป็นไฟเผาเรา
 ด้วยกันทั้งนั้นนั่นแหละ

วันนี้เป็นวันมงคลอย่างยิ่ง ที่เราทั้งหลายได้รวมกันด้วยความพร้อมเพรียง
 สามัคคี เรียกว่าทั่วประเทศไทยก็ได้ แทบทุกจังหวัดมาในงานนี้ มาบำเพ็ญอนุโมทนา
 สาธุการท่านผู้วิเศษเลิศเลอ อัฐิของท่านเป็นพระธาตุ ท่านเป็นพระอรหันต์องค์หนึ่งใน
 สมัยปัจจุบัน เราจะได้มาอนุโมทนาพระอรหันต์ผู้สิ้นกิเลสเรียบริบร้อยแล้วนี้ นานๆ จะได้
 มีทีหนึ่ง ดีให้ตีพากันเหยียบย่ำทำลายศาสนาว่าครีว่าล้าสมัย ทำบุญไม่ได้บุญ ทำบาป
 ไม่ได้บาป นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี นิพพานไม่มี ไปอย่างนั้น นี่กิเลสมันเหยียบย่ำทำลาย
 ปิดหูปิดตา สิ่งที่มีอยู่ทั้งหลายเหล่านี้ที่พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ประกาศยอมรับกัน
 ทว่าหน้า

ไม่มีพระพุทธเจ้าพระองค์ใดจะปฏิเสธว่า บาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี
 มี แต่กิเลสมันหน้าด้าน อยู่ในหัวใจของเราแต่ละคนๆ นั่นแหละ มันไปเที่ยวปิดนรกที่

พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ประกาศก้องอยู่ทั่วโลกดินแดนนี้ว่ามี ๆ มันประกาศว่าไม่มี ๆ ลบ
ล้างไปหมด ที่นี้ความไม่มียางอายุก็หนาแน่นขึ้นมา บาปก็ไม่มีทำลงไป ทำบาป บุญไม่
สนใจในการที่จะประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นบุญเป็นกุศล ชำระจิตใจให้มีความสง่างาม
ผ่องใสขึ้นภายในใจตามทางพุทธศาสนาได้เลย ก็เพราะอำนาจของกิเลสมันมีอำนาจ
มากนั้นแหละ

เวลานี้กิเลสกำลังมีอำนาจมาก ทำโลกให้เดือดร้อนไปทุกหย่อมหญ้า ใครจะว่า
เจริญที่ไหนว่าไปเถอะ ไม่มีใครเกินกรรมโลกวิทูของพระพุทธเจ้า ที่ทรงรู้แจ้งเห็นจริง
โลกตลอดทั่วถึงมาแล้ว มาประกาศธรรมสอนโลกได้อย่างชัดเจนอย่างพระพุทธเจ้าของ
เราเลย พวกนี้พวกหูหนวกตาบอด มันจะประกาศของมันไปตามพวกมูตรพวกคูด ยก
ตัวเป็นทองคำทั้งแท่ง มันเป็นไปไม่ได้ละ ทองคำทั้งแท่งจะกดลงไปขนาดไหนก็เป็น
ทองคำ

อย่างธรรมที่เลิศเลอ โลกยอมรับมาประจำนี้ เป็นทองคำทั้งแท่ง ใครจะเหยียบ
ย่ำทำลายอะไร ก็เป็นทองคำทั้งแท่ง ๆ ทั้งเลิศเลออยู่นั้นแล แต่กอมูตรกอมคูด ความ
โลภ ความโกรธ ราคะตัณหา นี่ มันเป็นมูตรเป็นคูด จะส่งเสริมให้มันดีขนาดไหน มันก็
ไม่ดี ส่งเสริมเท่าไรมันก็ยังมาเผาตัวเอง ให้หนักมากขึ้นทุกวัน ๆ โลกจึงได้รับแต่ความ
ทุกข์ความเดือดร้อน

จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายที่ได้ฟังอรรถฟังธรรมวันนี้ แล้วนำไปพิจารณา
ธรรมนี้เป็นธรรมสด ๆ ร้อน ๆ บาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี นี่พระพุทธเจ้าทุกพระองค์
ยอมรับกันทั่วหน้า ไม่มีพระพุทธเจ้าพระองค์ใดจะปฏิเสธลบล้างสิ่งเหล่านี้ว่าไม่มี มีแต่
กิเลสตัวมีดบอดตัวหน้าด่านเท่านั้น มันเที่ยวลบล้าง มันจึงจูงหัวใจสัตว์โลกให้ไปทำแต่
บาปแต่กรรม และลบล้างนรกไม่ให้เผาตัวเอง ลบล้างบาปไม่ให้มี ไม่ให้เผาหัวใจตัวเอง
มันจึงเป็นไปไม่ได้ เพราะเรื่องของกิเลสเสกสรรปั้นยอขึ้นมา ไม่ใช่ธรรมที่ท่านแสดง
ตามหลักความจริง

จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายระลึกธรรมนี้ไว้ให้ดี ธรรมพระพุทธเจ้าเป็นสวางกชาต
ธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วทุกแง่ทุกมุม ว่าบาปมีมีมาดั้งเดิม ไม่มีพระพุทธเจ้าพระองค์ใด
ปฏิเสธได้เลยว่า บาปไม่มี บุญมี มีมาดั้งเดิม นรกมี มีมาดั้งเดิม สวรรค์มี พรหมโลก
นิพพานมี มีมาดั้งเดิม สิ่งเหล่านี้ใครจะไปลบล้างไม่ได้ เพราะเป็นหลักความจริง แม้แต่
พระพุทธเจ้าทั้งหลายก็ปฏิเสธไม่ได้ เพราะท่านเห็นท่านเจออย่างจ้ง ๆ ในพระทัยของ
ท่านแล้ว ท่านก็นำความจริงนั้นมาประกาศสอนโลกให้รู้ว่า ตีมี ชั่วมี นรกมี สวรรค์มี
พรหมโลกมี นิพพานมี ให้พากันอุตสำหรับชวนชวาย ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมที่ท่านแสดง
ไว้ เราจะเป็นคนดีในกาลต่อไป

เกิดมานี้เราก็ก่เกิดมาด้วยอำนาจแห่งกรรม แล้วแต่กรรมจะใสไปเกิดเป็นอะไร เกิดเป็นหมา ก็ยอมรับว่าต้องเป็นหมา เกิดเป็นสัตว์ประเภทต่างๆ จะเป็นประเภทใดก็ยอมรับว่า เป็นสัตว์ประเภทนั้นๆ นี่ละคือกรรมโสมมา แต่นี่กรรมดีของเรามีโสมมาให้เรา ได้เกิดเป็นมนุษย์ แล้วยังได้รู้บาป รู้บุญ รู้คุณ รู้โทษ รู้พระพุทธศาสนา อย่าปล่อยอย่าวางคุณธรรมที่เลิศเลอนี้ ซึ่งเราทั้งหลายได้เจอมาแล้วในความเป็นมนุษย์นี้ ให้พากันทะนุถนอมบำรุงรักษาตัวเองด้วยอรรถด้วยธรรมเหล่านี้ จะเป็นความสุขความเจริญทั่วหน้ากันต่อไป

ถ้ามีตั้งแต่ความทะเยอทะยานติดดิน เขาก็ติด เราก็ก่ติด เขาก็ร้อน เราก็ก่ร้อน เขาเป็นไฟ เราก็ก่เป็นไฟ ทั่วโลกมีแต่โลกไฟเผาหัวใจของมนุษย์ หาทิ้งอยู่ที่ไหน ว่าโลกเจริญ มันเจริญที่ไหน ดูหัวใจดวงใด มีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้ เราจะหย่อนหัวใจลงในจุดใดจะเป็นความสุขความเจริญไม่มี ต้องอาศัยอรรถอาศัยธรรม บำเพ็ญความดีงามทั้งหลายที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เรียบร้อยแล้ว เรียกว่า บาปมี มีมาดั้งเดิม อย่าพากันลบล้าง ถ้าไม่ยากฉิบหาย บุญมี มีจริงๆ อย่าพากันลบล้าง ถ้าลบล้างบาปนี้ว่าไม่มี บุญไม่มีแล้ว นรกก็ไม่มี สวรรค์ก็ไม่มี ลบล้างตัวยังเหลือแต่ลมหายใจผุดๆ ตายแล้วจมไปเลย สิ่งเหล่านั้นไม่ขึ้นอยู่กับคำปฏิเสธร้อยอมรับของเรา แต่ขึ้นอยู่กับความจริงที่มีอยู่ดั้งเดิม ให้พากันตั้งใจปฏิบัติ

ผู้ที่นำของจริงมาพูดก็คือศาสดาองค์เอกเท่านั้น คนอื่นนำมาพูดไม่ได้ ไม่ถูก มีพระพุทธเจ้าเท่านั้นเป็นผู้มาแสดงชี้แจงให้เราทั้งหลายได้ทราบว่าบาปมี บาปก็คือความลามกจกเปรตที่มันเกิดขึ้นภายในใจ กาย วาจา เมื่อประพฤติปฏิบัติไปตามมัน มันก็เป็นผลเป็นทุกข์ขึ้นมาๆ บาปคือความลามกจกเปรตทั้งหลาย เมื่อได้สัมผัสสัมพันธ์กับกายวาจาใจของผู้ใด ใจเหล่านั้นก็เป็นใจนรกจกเปรตขึ้นมา ให้พากันระมัดระวังให้สร้าง ความดีงาม

เกิดขึ้นมานี้เราเคยระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์บ้างไหม บางรายจะไม่เคยระลึกถึงเลยก็มี ระลึกถึงพระพุทธเจ้า ผู้ระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นจิตเป็นใจ ผากเป็นผากตาย เรานุโมทนาด้วย แต่ผู้ที่เกิดมาแบบลอยๆ สักแต่ว่าเป็นมนุษย์ ที่เขาตั้งชื่อตั้งนามให้ว่าเป็นมนุษย์ แต่ความดีงามทั้งหลาย บาปบุญไม่เคยสนใจเลย สร้างตั้งแต่ความชั่วช้าลามก คนนี้เป็นเศษมนุษย์ไม่ใช่มนุษย์ธรรมดา เศษมนุษย์มีเหลือแต่ลมหายใจผุดๆ ตายแล้วก็จมไปเลยๆ เราอย่าให้เป็นประเภทจมไปเลยอย่างนั้น เรามาหาสร้าง ความหวังดีงามแก่ตัวของเรา

ตื่นมาวันหนึ่งๆ ควรคิดอ่านไตร่ตรอง บวกลบคุณหารตนบ้าง เราได้ทำความชั่วช้าลามกมานาน้อยเพียงไรวันนี้ แล้วในขณะเดียวกันเราได้ทำความดีงามอะไรเป็นสาร

คุณแก่จิตใจของเรา พอให้เป็นที่อบอุ่นแก่ตัวของเราเองบ้าง ขอให้พากันทดสอบบวก ลบคุณหารดูในตัวของเรา อย่าพากันเกิดมอลอยๆ ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมติดดินไปตามโลก ตามสงสาร ซึ่งเป็นโลกกิเลสหูกวนตาบอด มันจะเจอตังแต่พื้นแต่ไฟทั้งนั้นแหละ จะไม่เจอของดีของดีตามความหวังของเราเลย จงพากันฟังเสียงอรรถเสียงธรรม แล้วนำไปปฏิบัติ ทำตัวให้ดี

การทำบุญให้ทานเป็นยอดของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ที่พาดำเนินมาแล้ว ทาน บารมีไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้า การทำบุญให้ทาน นี้ละอำนาจแห่งบุญกุศลหนุนขึ้นไป มี ทานบารมี ศีลบารมีไปเรื่อยๆ ไปเลย นี้ละบารมีทานที่จะพาท่านถึงฝั่งแห่งพระนิพพาน ได้ ให้เราทั้งหลายพากันก้าวเดินตามนี้ มีมากมีน้อยอย่าพากันตระหนี่ถี่เหนียว เห็นแก่ อยู่แก่กิน เห็นแก่เก็บ เห็นแก่ความฟุ้งเพื่อเห่อเหิม เอาไปใช้ในที่ไม่เป็นประโยชน์ โดย ถือว่าเป็นของดีของดี แล้วสมบัติจะพาเราล่มจมไปทุกวันๆ สุดท้ายมีเงินเท่าไร ก็พา เจ้าของจมไปเท่านั้น ไม่เกิดประโยชน์อะไร จึงพากันคิดกันอ่าน

สมบัติเงินทองได้มาเป็นสิทธิของเรา เรามีอำนาจที่จะเก็บจะรักษา มีอำนาจที่จะ จับจ่ายใช้สอยไปในทางใดบ้าง ในทางชั่วเราก็กลายเป็นคนชั่วไป สมบัติเหล่านั้นก็มา เป็นข้าศึกต่อเรา ถ้าจ่ายไปในทางที่ดี ทำไปทางที่ดี สมบัติเหล่านั้นมาเป็นเครื่องอุดหนุน เรา เราก็เป็นคนดีคนดี สุดท้ายไปสวรรค์นิพพานได้ เพราะความดีที่อาศัยสมบัตินั้น มาทำบุญให้ทาน หนุนตัวเองให้พ้นทุกข์ไปได้ ถ้าคนเห็นตั้งแต่สมบัตินั้นเป็นของดีของดี ยิ่งกว่าการทำบุญให้ทาน คนนั้นจะจมไปวันละเล็กละน้อย จนจมไปมีวันพ้นได้เลย ให้พากันคิดกันอ่าน

เราเกิดมาในแดนแห่งชาวพุทธเรา ตื่นขึ้นมาตอนเช้าขอให้ไหว้พระ อรหิ สมุ มาสมพุทโธ สุวากุขาโต สุปฎิปนุโน เสียก่อน เสร็จแล้วค่อยไปทำหน้าที่การงาน เวลา กลับมาจะหลับจะนอน ก็ให้กราบพระ อรหิ สุวากุขาโต สุปฎิปนุโน แล้วให้นั่งภาวนาทำ ความสงบใจบ้าง อย่างน้อยให้ได้สัก ๕ นาที การทำความสงบใจ เราจะนั่งพับเพียบก็ได้ นั่งขัดสมาธิก็ได้ นั่งแบบไหนก็ได้ อยู่บนเก้าอี้ก็ได้ ให้ทำความสงบใจ มีสติกำกับใจ ไม่ให้คิดฟุ้งเพื่อเห่อเหิมไปไหน เวลานั้นให้อยู่กับธรรมบทใดบทหนึ่งก็ได้ เช่น พุทโธก็ได้ ัมโมก็ได้ สังโฆก็ได้ มีสติกำกับรักษาอยู่กับธรรมบทนั้นๆ ตลอดไป

เช่น พุทโธๆ มีสติติดอยู่กับพุทโธ ัมโมๆ ก็ให้มีสติติดอยู่กับธรรมนั้น สังโฆก็ ให้มีสติติดอยู่กับธรรม นี้เรียกว่าการภาวนา อบรมใจให้ค่อยเบาลงจากความคึกคักความ คະนอง ความดีดความตื่นของความคิดความปรุงแห่งใจของตนเอง เข้าสู่ความสงบ มี บทธรรม มีพุทโธเป็นต้น เป็นเครื่องกำกับให้อยู่ในธรรมบทนี้ จิตจะสงบร่มเย็นเข้ามา เมื่อจิตสงบร่มเย็นแล้ว โลกนี้จะเย็นไปหมด โลกนี้ร้อนเพราะใจพาให้ร้อน โลกนี้เย็น

เพราะใจพาให้เย็น เมื่อเราทำใจของเราให้เย็นแล้ว ไปที่ไหนเย็นหมดเลย มันเย็นอยู่ที่หัวใจที่ได้รับการอบรมศึกษามาด้วยดี จากอรรถจากธรรมของพระพุทธเจ้า ถ้าไม่ได้อบรมเลย ไม่สนใจเลย ตายไม่มีฝั่งมีฝาย หมาตายก็ยังมีฝั่งมีฝายไม่ได้ คนตายไม่มีฝั่งมีฝายนี้เร็วกว่าหมา อย่าพากันเอาวิชาหมามาใช้

ให้มีวิชามนุษย์คือ พุทโธ ธัมโม สังโฆ การทำบุญให้ทานรักษาศีลภาวนา เป็นสมบัติติดตัวเราทุกคน ๆ นี่คือสมบัติของมนุษย์ สมบัติของหมาเขาไม่ทำอะไรแหละ มา ก็มีแต่กัดกัน ยื้อแย่งแข่งชู้กันเท่านั้นหมา เราเป็นมนุษย์อย่าไปขัดไปแย้งซึ่งกันและกัน ความรู้สึกมีอยู่กับทุกหัวใจ ใครมีหัวใจใด เขาก็คิดตามเรื่องของเขา เราก็คิดตามเรื่องของเรา แล้วเก็บความรู้สึกไว้ให้ดี อย่าปลิ้นปล้อนหลอกลวง อย่าปากบอน อย่าปากเปราะเกินไป มันเสียตัวเอง ให้เก็บความรู้สึกไว้ให้ดี ควรจะพูดก็พูด ไม่ควรพูดก็ไม่ต้องพูด แต่การระลึกตัวอยู่กับธรรมนี้ ให้พากันระลึกเสมอ

พุทโธไปที่ไหนอย่าให้ปราศจาก แม้ที่สุดพวกที่ไปในรถในรถก็ให้มีพุทโธติดตัวไป พุทโธเป็นธรรมอันเอกของพระพุทธเจ้า ธัมโม สังโฆ เป็นธรรมอันเอกอยู่ในหัวใจของเราเวลานั้นเป็นหัวใจที่เอก ให้อยู่กับธรรมจะเป็นหัวใจที่มีค่ามีราคา อย่าปล่อยเนื้อปล่อยตัวจนเกินไป การปล่อยเนื้อปล่อยตัวจนเกินไป นี่เป็นคนหลักลอย ตายแล้วไม่มีฝั่งมีฝาย ไม่ทราบจะตกนรกหมกไหม้ที่ไหน ๆ ยอมรับกรรมชั่วช้าลามกอันเป็นความทุกข์เดือดร้อนนี้ตลอดไปทั้งนั้นละ ถ้าผู้มีความดีงามแล้ว จิตจะยึดเกาะกับธรรมทั้งหลายนี้ไปด้วยความสุคติ ไปก็ดี อยู่ก็ดี อยู่ที่ไหนเสวยความสุขความเจริญจากกองการกุศลของตนทุกคน ๆ

ขอให้พี่น้องทั้งหลายจดจำธรรมะนี้ไว้ให้ดี หลวงตาเวลานี้แก่แล้วไม่เหมือนแต่ก่อน แต่ก่อนเทศน์เป็นชั่วโมงก็ได้ เดียวนี้ธาตุชั้นธ้ออ่อนแอลงไป ๆ พูดไปธาตุชั้นธ้ออ่อนลง สุดท้ายการเทศน์ว่าการก็ออกเสียงเต็มเม็ดเต็มหน่วยไม่ได้ เป็นอย่างนั้น จึงขอร้องจากพี่น้องทั้งหลาย เทศน์ให้ฟังเท่าที่จำเป็น ซึ่งควรจะไปประพฤติปฏิบัติ กำจัดความชั่วช้าลามกของตนซึ่งมีอยู่กับทุกคนออก ให้มีความดีงามติดเนื้อติดตัวบ้าง ไปที่ไหนจะมีความสุขความเจริญ เราเกิดมาก็มีหวังมาตั้งแต่วันเกิด หวังความสุขความเจริญตลอดจนกระทั่งวันตาย แต่ส่วนมากมันผิดหวังเสียทั้งนั้น ให้เกิดมามีหวังแล้วก็สร้างความสมหวังคือความดีงามไว้กับตัว สร้างไปตลอด ๆ จนกระทั่งถึงวันตาย ก็มีความสมหวังเต็มใจ คนนั้นไปสุคติโลกสวรรค์ จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายจดจำธรรมะนี้ไว้ให้ดี

วันนี้เป็นวันสำคัญ วันครบรอบของหลวงปู่ฝางท่านมรณภาพ ท่านเป็นพระสำคัญองค์หนึ่ง เรามาระลึกถึงความเกิดความตายของสัตว์โลก ซึ่งเป็นเหมือนกันกับเรา

กับท่านทุกๆ คนด้วยกันแล้ว ให้ระลึกถึงอรรถถึงธรรมประจำหัวใจ ธรรมนี้ประจำหัวใจ
แล้ว ไปเกิดในสถานที่ใด จะเป็นไปเพื่อความสงบสุขร่มเย็นทั่วหน้ากัน

การแสดงธรรมวันนี้ก็คงแสดงไม่ได้มากละ เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า จึงขอความ
สวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ